

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Interschool

Plaats : Ter Apel
BRIN nummer : 12TR|C2
Onderzoeksnummer : 253693
Datum onderzoek : 2 december 2013
Datum vaststelling : 17 december 2013

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	TOEZICHTARRANGEMENT	13

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 2 december 2013 een onderzoek uitgevoerd op de Interschool naar aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Scholen waarvan bij de risicoanalyse geen geschikte opbrengstgegevens beschikbaar zijn, worden in principe om de twee jaar bezocht. Het doel van dit onderzoek is eventuele tekortkomingen in de kwaliteit van het onderwijs op de school vast te stellen.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van jaardocumenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd, te weten: het document Leerlingenpopulatie en onderwijsbehoeften 2012/2013, de inhoudelijke jaarvergaderplanning 2013/2014, de activiteitenkalender 2013/2014, het schooljaarverslag 2012/2013, het schooljaarplan 2013/2014, het berekend aanbod POL-klassen en een aantal voorbeelden van onderwijskundige rapporten van leerlingen.
- Schoolbezoek, waarbij in alle groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde.
- Gesprekken met de directie en de intern begeleider over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een gesprek met leraren.
- Een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: opbrengsten, leerstofaanbod, tijd, didactisch handelen, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					•
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	(Nieuwkomers) De aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde zijn gerelateerd aan de kerndoelen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.				•
2.5	De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen.				•

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.6	De school maakt beredeneerde afwegingen bij de doorstroom van leerlingen binnen de school.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.5	De school zoekt structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau haar eigen kerntaak overschrijden.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.				•
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	

2.2 **Beschouwing**

Algemeen beeld

De inspectie concludeert dat de Interschool de kwaliteit die zij twee jaar geleden op orde heeft gebracht, vast heeft weten te houden en op een aantal punten verder heeft verbeterd. Alle indicatoren zijn nu voldoende en de indicatoren die het specifieke taalaanbod, het aanbod op sociaal-emotioneel gebied, het schoolklimaat en het in kaart brengen en aansluiten bij de leerlingenpopulatie betreffen, beoordeelt de inspectie zelfs als goed. Onder aansturing van een gedreven directeur werkt het team op professionele wijze aan haar onderwijskwaliteit. In een context waarin het aantal wijzigingen in de leerlingenpopulatie zeer groot is en de status van het bijbehorende asielzoekerscentrum onlangs is veranderd, is het een compliment waard dat het team vanuit grote betrokkenheid met de leerlingen blijft werken en in zeer korte tijd haar onderwijsaanbod aan de nieuwe leerlingenpopulatie heeft aangepast.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Toelichting

Context

Waar het onderwijs op AZC-scholen zich altijd al kenmerkt door grote schommelingen in de aard van de leerlingenpopulatie en het aantal leerlingen, is er de afgelopen periode sprake van een wel zeer drastische wijziging in de leerlingenpopulatie. Het bijbehorende asielzoekerscentrum vangt sinds de herfstvakantie geen gezinnen met kinderen meer op die langere tijd in de asielprocedure zitten, maar alleen nog gezinnen die in de eerste fase van hun asielaanvraag zitten. Het centrum is een procesopvanglocatie (POL) geworden, wat tot gevolg heeft dat leerlingen nu maximaal zes weken op de Interschool blijven en bij binnenkomst geen Nederlands spreken. Dit heeft grote consequenties voor het onderwijsaanbod op de school.

Leerstofaanbod, didactisch handelen en schoolklimaat

De leraren creëren een rustig en veilig leer- en werkklimaat voor hun leerlingen en hanteren in hun uitleg overwegend het model van directe instructie dat op schoolniveau is afgesproken. Zij besteden consequent aandacht aan het sociaal-emotioneel welbevinden van de leerlingen. Alle leraren gebruiken hiervoor een methodisch aanbod in de groep en ook groepsoverstijgend zijn duidelijke afspraken gemaakt. Wekelijks wordt bijvoorbeeld vóór de eerste ochtendpauze een 'doel van de week' geïntroduceerd aan alle leerlingen, waarna aan het eind

van de week een 'held van de week' wordt gekozen die dit doel het best heeft nageleefd. Schoolregels zijn zichtbaar door de school heen en alle leraren houden zich hier consequent aan. De school heeft niet alleen een taal- en rekencoördinator in huis, maar ook een coördinator op sociaal-emotioneel gebied, die de ontwikkelingen op dit gebied initieert en coördineert. Een speltherapeute coacht de leraren in de omgang met leerlingen die kwetsbaar zijn en zorgelijk gedrag laten zien. Dit alles resulteert in een schoolklimaat waarin leerlingen zich zichtbaar veilig voelen en graag naar school komen. Het leerstofaanbod is in voldoende mate gerelateerd aan de kerndoelen. Naar aanleiding van de recente wijziging in de leerlingenpopulatie heeft het team bovendien in zeer korte tijd een beredeneerd aanbod ontwikkeld dat goed aansluit bij de specifieke leerlingenpopulatie van de POL. Na een gewenningsfase waarin de leraren observeren of leerlingen zich veilig genoeg voelen om open te staan voor onderwijs, richt de school zich op de doelen uit de taalgewenningsfase zoals die door de Stichting Leerplanontwikkeling (SLO) zijn uitgewerkt. Daarnaast werkt de school aan een aantal basale rekendoelen en aan sociaal-emotionele doelen die zij heeft ontleend aan het observatie-instrument dat zij gebruikt om de ontwikkeling van de leerlingen op dat gebied in kaart te brengen. De school maakt in haar aanbod een onderscheid naar leeftijd en in de bovenbouw naar al dan niet geletterd zijn. Het team heeft voor zes weken thema's uitgewerkt, waarbij ze gebruikmaakt van materialen die geschikt zijn voor de eerste periode dat leerlingen op een Nederlandse school zitten. De leeromgeving is talig uitdagend ingericht, waarbij het team vele mogelijkheden aangrijpt om leerlingen in contact te brengen met de Nederlandse taal. Het gebruik van pictogrammen en vaste ondersteunende gebaren door de leraren speelt daarbij door de hele school heen een centrale rol, aangezien de leerlingen zonder enige kennis van het Nederlands binnenkomen.

Afstemming en zorg en begeleiding

Zoals hierboven is toegelicht, heeft de school ervoor gekozen in haar onderwijs te focussen op een aanbod gericht op de eerste fase in de Nederlandse samenleving. Omdat vrijwel alle leerlingen de school na maximaal zes weken alweer verlaten, stelt de school geen ontwikkelingsperspectieven op. De inspectie heeft de indicatoren 7.3 en 7.4, die normaal gesproken op AZC-scholen een centrale rol spelen bij het opbrengst- en doelgericht werken, dan ook niet beoordeeld. In het onderwijskundig rapport houden leraren zorgvuldig bij hoe de leerlingen scoren op de doelen waaraan zij hebben gewerkt. Het team is erin geslaagd dit op een wijze uit te werken die praktisch haalbaar is, ondanks de hoge administratieve last die de vele wijzigingen in de leerlingenpopulatie met zich meebrengen. Zorgelijk gedrag of - met name in de instroomgroep 1/2 - fysieke of verstandelijke beperkingen, signaleert de school en verwerken leraren

in het onderwijskundig rapport van de leerlingen, zodat de eventuele vervolgschool er zo spoedig mogelijk actie op kan ondernemen. Bij de enkele zorgleerlingen die wel langer blijven, zet de school het zorgtraject zelf in gang.

Opbrengsten

Aangezien de school geen ontwikkelingsperspectieven opstelt, kan de inspectie geen uitspraak doen over de ontwikkeling van de leerlingen op schoolniveau. Hoewel de school de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart brengt, kan de inspectie ook de sociale opbrengsten niet beoordelen, omdat er geen normen beschikbaar zijn voor deze specifieke doelgroep. Bovendien zijn de leerlingen te kort op school om hier een uitspraak over te kunnen doen.

Kwaliteitszorg

De school werkt op planmatige wijze aan de ontwikkeling van haar onderwijskwaliteit. Verantwoordelijkheden zijn breed binnen het team belegd, teamleden worden op hun talenten aangesproken en specialiseren zich in lijn daarmee. De school heeft een format ontwikkeld waarmee zij jaarlijks haar leerlingenpopulatie zeer inzichtelijk in kaart brengt. Dit format wordt inmiddels ook door andere scholen voor asielzoekerskinderen en nieuwkomers gebruikt. Zoals hiervoor al vermeld, sluit de school bovendien goed aan bij de aard van de leerlingenpopulatie. Hoewel dit nu niet aan de orde is, is de school in staat onderwijs te bieden aan drie typen leerlingen: leerlingen die al langer in Nederland zijn en een (grotendeels) regulier aanbod krijgen, leerlingen die nieuw in Nederland zijn en in een jaar de Nederlandse taal onder de knie moeten krijgen en leerlingen die de school slechts kort bezoeken omdat zij afkomstig zijn van een POL. Gezien het voorgaande beoordeelt de inspectie de kwaliteitszorgindicator 9.1 als goed.

In haar jaarverslag blikt de school terug op de resultaten die zij met haar onderwijs bereikt. Voor het afgelopen schooljaar heeft zij op schoolniveau in kaart gebracht in hoeverre leerlingen de doelen behalen die voor hen waren opgesteld in de ontwikkelingsperspectieven. Naar aanleiding van deze evaluatie heeft de school onder andere de doelen voor de POL-leerlingen bijgesteld en voor technisch lezen een nieuwe leesmethode aangeschaft. De school kan haar opbrengstevaluatie versterken door conclusies te trekken per categorie leerlingen (reguliere, taal- en POL-groep) en conclusies op papier vast te leggen. Ten slotte werkt de school voldoende planmatig aan de verbetering van haar onderwijskwaliteit, al zou de directie in het jaarplan een sterkere focus kunnen leggen op zuiver verbeteronderwerpen van dat jaar. In het huidige jaarplan zijn nogal wat zaken opgenomen die jaarlijks terugkomen.

3 TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan de Interschool het basisarrangement toe. Hoewel de reguliere beslisregels voor het bepalen van het toezichtsarrangement niet kunnen worden toegepast, omdat indicatoren 7.3 en 7.4 niet beoordeeld kunnen worden, krijgt de school het vertrouwen van de inspectie, aangezien alle indicatoren als voldoende of zelfs goed zijn beoordeeld. Dit betekent dat de inspectie op dit moment geen reden heeft om het toezicht te intensiveren.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.